

Indiańska babcia opowiada o chłopcu Mato Tope
z plemienia Siuksów i jego wędrowce
w poszukiwaniu czerwonego kamienia.

Mato Tope ma siłę czterech niedźwiedzi i jest
zdecydowany bronić swojego plemienia przed
złodziejami koni, Indianami z plemienia Wrony.

Chroni bowiem i czci świętą ziemię, której serce
bije w rytm bębnow i której oddechem jest wiatr.
Gdzie woda jest czysta, niebo niebieskie a gwiazdy
śpiewają swoją pieśń.

Dyrektor TC Petr Kracik
Kierownik artystyczny Jakub Tomoszek
Kierownik literacki, redakcja Lena Pešák

Układ graficzny Iva Lupková
Druk ProPrint Český Těšín, spol. s r. o.

TĚŠÍNSKÉ DIVADLO ČESKÝ TĚŠÍN, p. o.

Kontakt

Kristina Czechová
Tel.: + 420 725 781 299
E-mail: bajka@tdivadlo.cz
www.tdivadlo.cz

*Spektakl został zrealizowany przy wsparciu
finansowym Ministerstwa Kultury RC oraz miasta Czeski Cieszyn*

Vít Brukner

OPOWIEŚCI INDIAŃSKIEJ BABCI

Vít Brukner

OPOWIEŚCI INDIAŃSKIEJ BABCI

Premiera 21/10/2023

Reżyseria Vít Brukner
Scenografia i muzyka Jakub Šulík

Tłumaczenie Pavel Skorkovský
Wykonanie lalek Ivana Kolondrová

Występują Wanda Michałek / Dorota Grycz
Jakub Tomoszek / Tomáš
Chudoba

Światło Roman Mračna
Dźwięk Vojtěch Chobot

Wódz Cztery Niedźwiedzie należał do ludu Mandan plemienia Siuksów. Mandanowie żyli na preriach dzisiejszej Dakoty. Oprócz polowań na bizony, utrzymywali się głównie z rolnictwa. Budowali stałe osady z drewnianymi domami pokrytymi ziemią i kopulastymi dachami. Legenda głosi, że byli potomkami walijskiego księcia Madoca, który odkrył nowy ląd przed Kolumbem.

Duch opiekuńczy Zanim chłopcy mogli stać się wojownikami, musieli zdobyć przychylność swojego ducha opiekuńczego. Pościli i modlili się w samotności, aż w wizji ujrzeni zwierzę, które stało się ich duchem opiekuńczym. Ochronną moc miała też sakiewka z magiczną zawartością - kawałkami skóry, piórami i kamieniami, przygotowana przez plemiennego czarownika - szamana.

Fajka, kalumet Dym unoszący się ku niebu symbolizował wzajemne połączenie między Matką Ziemią a Wielkim Duchem. Rytuał ten był niezbędny do zawierania przyjaźni i traktatów pokojowych. Gwarantował

indiańskim wysłannikom nietykalność na wrogim terytorium.

Szacunek wobec zwierząt Indianie wierzyli, że zwierzęta są ich braćmi, dlatego okazywali im szacunek, nawet gdy musieli je zabić. Duchy zwierząt karały ludzi za niepotrzebne zabijanie i marnowanie mięsa, więc Indianie polowali tylko tyle, ile było dla nich niezbędne. Nigdy bez powodu nie zabijali, ani nawet natrętnych komarów.

Tańce myśliwskie są jednymi z najstarszych tańców społeczności ludzkich. Przywoływały stada zwierzyzny i zapewniały powodzenie w polowaniu. Podczas ceremonii wbijano broń w wizerunek zwierzęcia narysowanego przez szamana w piasku lub na skale. Zgodnie z prawami magii, myśliwemu, który trafił narysowane zwierzę, udało się go trafić również podczas polowania. W ten sposób myśliwy doświadczał wewnętrznego oczyszczenia, odpędzając gorączkę polowania i podniecenie, co miało dla polowania ogromne znaczenie.

M. Zelený: Indiánská encyklopedie